

ตัวอย่างรายงานผลการศึกษาศิษระ

ตัวอย่าง

การเขียนรายงานการประเมินผลโครงการ

เรื่อง

“การประเมินผลโครงการนิเทศภายในโรงเรียน”

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างการเขียนรายงานการประเมินผลโครงการ

กรณีตัวอย่างการเขียนรายงานการประเมินผลโครงการ ที่นำเสนอเพื่อให้เกิดภาพที่แจ่มชัด ในการประเมินผลโครงการมากยิ่งขึ้น ผู้บรรยายขอเสนอตัวอย่างการเขียนรายงานการประเมินผลโครงการเรื่อง การประเมินผลโครงการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่ง ดร. บุญมี พันธุ์ไทย รองศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาการประเมินและวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้นำเสนอเป็นตัวอย่างประกอบการบรรยายในโครงการฝึกอบรมการประเมินโครงการในโรงเรียนสำหรับผู้บริหาร (เอกสารยึดสำเนา) ตามตัวอย่าง ดังนี้

ความเป็นมาของการประเมินผล

การจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา นับว่ามีความสำคัญมาก เพราะเป็นจุดเริ่มต้นชีวิตของเยาวชนไทยที่จะได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียน บุคคลในโรงเรียนที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อคุณภาพของนักเรียน ก็คือ ครู เพราะครูเป็นบุคคลที่สำคัญอย่างยิ่งในการสอนนักเรียน และยังเป็นบุคคลที่นักเรียนให้ความเชื่อถือมากที่สุดมากกว่าบุคคลที่เป็นพ่อ เป็นแม่เสียอีก เช่น นักเรียนบางคนพ่อแม่สอนการบ้านให้ทำอีกแบบหนึ่งที่ไม่เหมือนกับที่ครูสอนมา นักเรียนก็จะไม่ยอมทำตามที่พ่อแม่สอนให้ ซึ่งก็ได้คำตอบถูกเหมือนกัน โดยจะอ้างว่าครูให้ทำแบบนี้ เป็นต้น

การพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาต้องอาศัยกระบวนการบริหาร กระบวนการเรียน การสอน และกระบวนการนิเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดเป็นนโยบายไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา แห่งชาติเกี่ยวกับการปรับปรุงการบริหารและการนิเทศการศึกษา โดยการพัฒนาบุคลากรทางด้านการบริหารและการนิเทศให้มีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น โดยเฉพาะด้านการนิเทศการศึกษา การนิเทศการสอนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศการศึกษา ซึ่ง สันต์ ชรรมบำรุง (2526) กล่าวว่า การนิเทศการสอนจะเป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศการศึกษา คือ มุ่งเน้นด้านการปรับปรุง การเรียนการสอนโดยตรง ซึ่งปัจจุบันนักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้ให้ความสนใจที่จะใช้การนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน นิพนธ์ ไทยพานิช (2529) ก็กล่าวว่า แนวโน้มและความต้องการของการนิเทศการศึกษาในเมืองไทยในอนาคตนั้น จะหันมาให้ความสนใจการนิเทศการสอนมากขึ้น ทั้งในและนอกห้องเรียน น้อมศรี เลท และคณะ (2526) กล่าวว่า การนิเทศการสอนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนการสอนในปัจจุบัน เนื่องจากครูมีภาระหนักในการสอนอยู่แล้ว มีปัญหาในด้านการเรียนการสอน และในด้านความต้องการช่วยเหลือส่วนตัว ต้องการคำแนะนำจากผู้มีความรู้และประสบการณ์ ต้องการทราบเทคนิคใหม่ๆ ทางการสอน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

การนิเทศการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา โดยศึกษานิเทศก์อำเภอและศึกษานิเทศก์จังหวัด ขณะนี้ประสบกับปัญหามากเนื่องจากศึกษานิเทศก์มีจำนวนน้อย แต่โรงเรียนมีจำนวนมาก ในปีหนึ่ง ๆ ศึกษานิเทศก์จะมาโรงเรียน 1-2 ครั้ง และแต่ละครั้งก็จะมานิเทศเรื่องอื่น ๆ หรือติดต่อราชการอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับเรื่องเทคนิคการสอนของครูหรือการจัดทำสื่อ-อุปกรณ์การสอนของครูโดยตรง ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่สนใจเกี่ยวกับการนิเทศการสอนจึงต้องหาวิธีการปรับปรุงการเรียนการสอนด้วยตนเองโดยใช้หลักการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ซึ่งเรื่องนี้ สิบนัท เกตุทัต (2518) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า "การนิเทศการศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนที่ได้ผลอย่างแท้จริง จะต้องเป็นการนิเทศภายในโรงเรียนเอง" และบุคคลสำคัญที่จะเป็นผู้ทำให้เกิดการนิเทศภายในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ผู้บริหารโรงเรียน ทั้งนี้ เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคลากรที่อยู่ใกล้ชิดกับครูมากที่สุด เป็นผู้รู้ปัญหาและความต้องการของครูอย่างแท้จริง ซึ่งหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหาร คือ หน้าที่ในการนิเทศการศึกษา กิติมา บริศัตติก (2532) กล่าวว่า ผู้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษาและเป็นผู้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในการปรับปรุงการเรียนการสอนมีหลายกลุ่ม กลุ่มหนึ่ง คือ ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา ในทางปฏิบัติผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีส่วนอย่างสำคัญที่จะผลักดันให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน บรรลุผลเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนทั้งมวลในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528) ได้วิเคราะห์โครงการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา พบว่า ปัญหาการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา มีสาเหตุสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติงานนิเทศของบุคลากรในโรงเรียน เช่น ผู้บริหารโรงเรียนมีความสนใจในงานวิชาการอยู่ในระดับต่ำ ครูผู้สอนไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การสอน ขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ ปฏิบัติงานไม่เต็มความสามารถ เต็มหลักสูตร และเต็มเวลา และมักจะไม่สอนตรงตามคู่มือครูหรือแผนการสอน การปฏิบัติงานนิเทศส่วนใหญ่ไม่ได้มุ่งพัฒนาการเรียนการสอนอย่างจริงจัง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529) ได้เห็นความสำคัญในเรื่องนี้ จึงมีเป้าหมายของแผนด้านบริหารและสนับสนุนโดยกำหนดให้ผู้บริหารโรงเรียนนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน โดยมุ่งเน้นการนิเทศการสอนในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกสัปดาห์

โรงเรียนของผู้ประเมินอยู่ในเขตอำเภอ..... จังหวัด.....
ซึ่งในอำเภอนี้มีโรงเรียนทั้งสิ้น.....โรงเรียน มีศึกษานิเทศก์ประจำอำเภอจำนวน.....คน
ก็ประสบกับปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว ดังนั้นผู้ประเมินในฐานะผู้บริหารโรงเรียน จึงได้วาง
โครงการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนขึ้นโดยชื่อโครงการว่า "โครงการนิเทศภายในโรงเรียน
ของโรงเรียน....." ซึ่งกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานตาม
กระบวนการต่าง ๆ 3 ปีการศึกษา คือ ตั้งแต่ปีการศึกษา..... ถึงปีการศึกษา.....
ซึ่งมีวัตถุประสงค์และขั้นตอนการดำเนินงานของโครงการสรุปได้ดังนี้ (รายละเอียดโครงการอยู่ใน
ภาคผนวก)

วัตถุประสงค์ของโครงการ ในการดำเนินงานของโครงการนิเทศภายในโรงเรียน
ของโรงเรียน..... มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1. เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูในทุกกลุ่มวิชา
2. เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียนให้สูงขึ้น
3. เพื่อยกระดับผลการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

ขั้นตอนการดำเนินการในแต่ละปีการศึกษา สรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้
ปีการศึกษา..... ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน
2. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของโรงเรียน โดยการประชุมครู
ทั้งหมดในโรงเรียน เพื่อช่วยกันระดมความคิดและข้อเสนอแนะต่าง ๆ

3. เขียนโครงการนิเทศภายในโรงเรียน
4. ประชุมชี้แจงครูทั้งหมดเพื่อให้ทราบรายละเอียดของโครงการ
5. ดำเนินการปฏิบัติงานตามโครงการดังนี้

5.1 ขึ้นเตรียมการ ประชุมครูทั้งหมดเพื่อช่วยกันกำหนดขอบข่ายของงาน

ต่าง ๆ ที่จะต้องดำเนินการตามโครงการ

5.2 มอบหมายงานต่าง ๆ ให้ครูแต่ละกลุ่มวิชาไปดำเนินการ เช่น จัดเตรียม

เอกสาร เตรียมอุปกรณ์ ทำแผนการสอน เป็นต้น

ปีการศึกษา..... ดำเนินการดังนี้

1. ประชุมครูทั้งหมดเพื่อติดตามงานต่าง ๆ ที่แต่ละคนได้เตรียมการไว้ พร้อมทั้งร่วมมือกันในการแก้ปัญหาต่าง ๆ

2. ครูทุกคนดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามที่ได้รับมอบหมาย

3. ประชุมครูเพื่อประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ

4. ประชุมครูทั้งหมดเพื่อเสนอผลการประเมิน

5. ปรับปรุงการดำเนินงานต่าง ๆ ตามโครงการ

ปีการศึกษา..... ดำเนินการดังนี้

1. ครูทุกคนดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามที่ได้รับมอบหมาย

2. ประเมินผลโครงการ

3. เขียนรายงานการวิจัยเชิงประเมินผลโครงการ

การประเมินผลโครงการเรื่องนี้ จะทำให้ผู้ที่รับผิดชอบโครงการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการได้ทราบถึงผลสำเร็จของโครงการ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินงานตามโครงการ ผู้ประเมินจึงได้กำหนดหัวข้อการประเมินดังนี้ "การประเมินผลโครงการนี้เทศภายในโรงเรียนของโรงเรียน....."

จุดมุ่งหมายของการประเมินผล

เพื่อหาข้อมูลที่จะช่วยให้คณะกรรมการดำเนินงานตามโครงการ สามารถตัดสินใจได้ว่าจะให้มีโครงการนี้อีกหรือไม่ ถ้ามีจะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงโครงการอย่างไรบ้าง เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาของปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินงานของโครงการ

2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู

3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารตามการรับรู้ของครู

4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนตามการรับรู้ของครู

5. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ขอบเขตของการประเมินผล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้เป็นบุคลากรในโรงเรียน ทั้งหมดในปีการศึกษา..... และปีการศึกษา.....
2. ข้อมูลที่จะใช้ในการประเมินครั้งนี้เป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นในปีการศึกษา..... และปีการศึกษา.....
3. ลักษณะของข้อมูลที่ใช้ในการประเมินผลมีทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการประเมินผล

1. นิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การจัดให้มีการนิเทศขึ้นในโรงเรียนโดยบุคลากรของโรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูได้มาร่วมปรึกษาหารือกัน ช่วยเหลือกันและแนะนำกันในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของนักเรียนให้สูงขึ้นด้วย
2. ปัญหาของปัจจัย หมายถึง ความไม่เพียงพอ สภาพที่ใช้การไม่ได้ และความไม่เหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์ และเอกสารการสอนต่าง ๆ
3. พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู หมายถึง การจัดการเรียนการสอนของครูเกี่ยวกับด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้ การวางแผนการสอน การเตรียมการสอน การดำเนินการสอน การผลิตและใช้สื่อ การวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรประถมศึกษา ตลอดจนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของครูในโรงเรียน
4. พฤติกรรมของผู้บริหารตามการรับรู้ของครู เกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นบทบาทของผู้บริหารตามโครงการนิเทศภายในโรงเรียนตามการรับรู้ของครูว่า ผู้บริหารได้กระทำหรือไม่ได้กระทำมากน้อยแค่ไหนในด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - 4.1 การนิเทศการสอน
 - 4.2 ทำการสอน
 - 4.3 วางแผนพัฒนาการเรียนการสอน
 - 4.4 การใช้อาคาร-สถานที่ และบริเวณโรงเรียน
 - 4.5 การจัดหาเอกสารประกอบการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์

- 4.6 จัดห้องสมุดให้มีบรรยากาศต่อการเรียนการสอน
- 4.7 ประชุมประจำเดือนเพื่อติดตามงาน
- 4.8 ประชุมทางวิชาการ
- 4.9 ศึกษาดูงานนอกสถานที่
- 4.10 สรุปผลการปฏิบัติงานให้ครูทราบ

5. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนตามการรับรู้ของครู หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ การปฏิบัติ ตลอดจนด้านคุณธรรมตามการรับรู้ของครูว่านักเรียนคนใดมีหรือไม่มีในด้านต่าง ๆ

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ของนักเรียนจากแบบบันทึกผลการเรียนของนักเรียนประจำภาคเรียนต่าง ๆ ตั้งแต่ปีการศึกษา.....และปีการศึกษา.....

7. เกณฑ์ หมายถึง คะแนนที่กำหนดขึ้นโดยคณะครูในโรงเรียนประชุมร่วมกัน และได้ตกลงร่วมกันจะใช้เกณฑ์ 70% โดยยึดตามแนวของระเบียบการวัดและประเมินผลที่กำหนดช่วงการให้ระดับผลการเรียนไว้ 70-79 ได้ระดับ 3 ซึ่งถือว่าเป็นระดับที่น่าพอใจ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากรายงานการประเมินผลโครงการนี้เทศภายในโรงเรียนมีดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้สำหรับปรับปรุงกิจกรรมต่าง ๆ ในการดำเนินการของโครงการให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นกว่าเดิมอันจะส่งผลให้คุณภาพของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น
2. ถ้าผลการประเมินออกมาดี คือ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ผู้ประเมินก็จะใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน และจะเสนอแนะให้โรงเรียนอื่น ๆ ใช้เป็นแนวทางต่อไปด้วย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลโครงการ

การประเมินผลเรื่องนี้เป็นการประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่ท้าทายขึ้น ผู้ประเมินได้ทำการศึกษาค้นคว้าบทความต่าง ๆ พร้อมด้วยงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา โดยเรียงลำดับหัวข้อที่จะเสนอ ดังนี้

1. ความหมายของการนิเทศการศึกษา
2. ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษา
3. ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา
4. หลักการนิเทศการศึกษา
5. บทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศการศึกษา
6. การวางแผนการนิเทศการศึกษา
7. การเตรียมการนิเทศการศึกษา
8. กิจกรรมการนิเทศการศึกษา
9. หลักการประเมินผลการนิเทศการศึกษา
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา

(รายละเอียดแต่ละหัวข้อ จะมีเชิงอรรถของเจ้าของบทความ หรือเจ้าของเรื่องดังตัวอย่าง)

สปีบนท์ เกตุทัต (2518) ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการนิเทศการศึกษา โดยอาศัยบุคลากรภายในโรงเรียนเองเป็นผู้นิเทศ ได้แก่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ หัวหน้าหมวดวิชา รวมทั้งครูที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญ ตลอดจนมีประสบการณ์ในด้านการสอนเฉพาะสาขาวิชา บุคลากรเหล่านี้จะต้องสามารถทำการนิเทศครูในโรงเรียนได้ในรูปของการเป็นที่ปรึกษา การปรึกษางานในหมู่คณะ การให้ความรู้เพิ่มเติม โดยถือหลักการผัดกันกำลังกันปฏิบัติงานให้สำเร็จด้วยดีได้

แฮร์ริส (Harris, 1975) ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษา คือสิ่งที่บุคลากรในโรงเรียนกระทำต่อบุคคล และสิ่งต่าง ๆ เพื่อที่จะดำรงไว้หรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของโรงเรียน เพื่อให้กระบวนการสอนมีประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ การนิเทศ

การศึกษามีความสัมพันธ์ต่อการสอนเป็นอย่างมาก แต่ไม่สัมพันธ์กับนักเรียนโดยตรง การนิเทศ
การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการปฏิบัติงานของโรงเรียนไม่ใช่งานเฉพาะ หรืองานด้าน
เทคนิค แต่เป็นการมุ่งที่จะดำรงไว้และปรับปรุงทั้งกระบวนการการเรียนรู้และการสอนของ
โรงเรียนให้ดีขึ้น

(เมื่อเขียนจบแต่ละหัวข้อ เราควรจะมีการสรุปหรือสังเคราะห์ บทความไว้ท้ายหัวข้อ
และเขียนโยงไปยังหัวข้อถัดไป)

.....

.....

.....

.....

.....

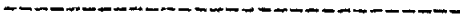
.....

.....

.....

.....

.....

วิธีดำเนินการประเมินผล

การประเมินผลครั้งนี้เป็นการประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียน โดยมีระยะเวลาดำเนินงานตามโครงการ 3 ปีการศึกษา คือ ปีการศึกษา.....เป็นปีที่เตรียมการด้านต่าง ๆ ให้พร้อม และดำเนินการตามโครงการในปีการศึกษา..... และ..... การดำเนินการประเมินมีขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การประเมินผลเรื่องนี้จะใช้ข้อมูลจากประชากรทั้งหมดทำการประเมินผล เนื่องจากมีจำนวนประชากรน้อย ซึ่งประกอบด้วยครูที่ทำการสอนทั้งหมดในปีการศึกษา.....และ..... มีจำนวน.....คน และนักเรียนทั้งหมดในปีการศึกษา.....และ..... ซึ่งโรงเรียน..... เปิดสอนแบบ 2 กลุ่มอายุ เพราะเด็กมีน้อย ดังนั้นโรงเรียนจะ เปิดสอนในแต่ละปีสลับชั้นกัน นักเรียนที่ใช้ในการประเมินผลแต่ละปีการศึกษามีดังนี้

ปีการศึกษา..... ประกอบด้วย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน.....คน

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน.....คน

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน.....คน

ปีการศึกษา..... ประกอบด้วย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน.....คน

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน.....คน

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน.....คน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการประเมินผลเรื่องนี้มีจำนวนน้อย ทั้งครูและนักเรียน ผู้วิจัยจะใช้ข้อมูลจากประชากรทั้งหมดในการประเมินผล เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลมีหลายประเภท แต่ละประเภทมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. แบบสอบถามปัญหาของปัจจัย ใช้สำหรับสอบถามครู โดยให้ครูตอบตามข้อคำถามต่าง ๆ ที่กำหนดให้ ซึ่งมีทั้งคำถามปลายปิด และปลายเปิด มีวิธีการสร้างดังนี้
 - 1.1 ร่างข้อคำถามตามค่านิยมศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
 - 1.2 ปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
 - 1.3 เขียนข้อคำถามปลายปิดให้ครูตอบในลักษณะเพียงพอ ไม่เพียงพอ ใช้การได้ดี ใช้การไม่ได้ เหมาะสม และไม่เหมาะสม (แบบสอบถามอยู่ในภาคผนวก)

2. แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูสำหรับผู้วิจัยฉบับที่ก พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู มีวิธีการสร้างดังนี้
 - 2.1 ศึกษามาตรการและเกณฑ์ขั้นต่ำ เกี่ยวกับพฤติกรรมของครูประจำชั้นในเรื่องการนิเทศภายในของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532)
 - 2.2 เขียนรายการพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนของครูโดยเลียนแบบ และปรับปรุงจากมาตรการที่ศึกษาข้อ 2.1 ได้ดังนี้
 - 2.2.1 เตรียมการสอน
 - 2.2.2 สอนตามแผนการสอนหรือคู่มือครู
 - 2.2.3 สอนซ่อมเสริมเป็นประจำ
 - 2.2.4 กวดขันและติดตามให้นักเรียนมาเรียนสม่ำเสมอ
 - 2.2.5 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม
 - 2.2.6 จัดบรรยากาศในห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอน
 - 2.2.7 ใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ประกอบการจัดการเรียนการสอน
 - 2.2.8 วัดและประเมินผลตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
 - 2.2.9 จัดแฟ้มข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่ตนเองรับผิดชอบ
 - 2.2.10 มีแผนการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอน
 - 2.3 สร้างแบบสังเกตเป็นแบบปลายปิดในแต่ละรายการ (แบบสังเกตอยู่ในภาคผนวก)

3. แบบสอบถามพฤติกรรมของผู้บริหารตามการรับรู้ของครูเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการนี้เทศภายในโรงเรียน มีวิธีการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษามาตรการและ เกณฑ์ขั้นต่ำ เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริหารในเรื่องการนี้เทศภายในของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3.2 เขียนรายการพฤติกรรมของผู้บริหาร โดยเลียนแบบ และปรับปรุงจากมาตรการที่ศึกษาข้อ 3.1 ได้ดังนี้

3.2.1 นิเทศการเรียนการสอนตามห้อง

3.2.2 ทำการสอนนักเรียน

3.2.3 วางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน แต่ละกลุ่มประสบการณ์

3.2.4 ใช้อาคาร สถานที่ บริเวณโรงเรียน ให้คุ้มค่าและดูแลรักษา ให้สะอาด เป็นระเบียบ และถูกสุขลักษณะ

3.2.5 จัดให้มีเอกสารการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ

3.2.6 จัดห้องสมุดให้มีบรรยากาศต่อการเรียนการสอน

3.2.7 ประชุมเพื่อติดตามการดำเนินงานตามโครงการนี้เทศภายใน

3.2.8 บรรยายทางวิชาการ

3.2.9 ศึกษาผลงานนอกสถานที่

3.2.10 สรุปผลการปฏิบัติงานนี้เทศภายในให้ครูทราบ

3.3 สร้างแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิดในแต่ละรายการ (แบบสอบถามอยู่ในภาคผนวก)

4. แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนตามการรับรู้ของครู มีวิธีการสร้างดังนี้

4.1 ศึกษามาตรการและ เกณฑ์ขั้นต่ำ เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

4.2 เขียนรายการพฤติกรรมที่เขียนของนักเรียน โดยการเขียนแบบและปรับปรุงจากมาตรการที่ศึกษาข้อ 4.1 ได้ดังนี้

- 4.2.1 นักเรียนอ่านคล่อง เขียนคล่อง
- 4.2.2 นักเรียนคิดเลขเร็ว และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- 4.2.3 นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์
- 4.2.4 นักเรียนใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์แก้ปัญหาชีวิตประจำวัน
- 4.2.5 นักเรียนมีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์และสุขนิสัยที่ดี
- 4.2.6 นักเรียนมีวินัยในตนเอง
- 4.2.7 นักเรียนมีนิสัยรักการทำงาน
- 4.2.8 นักเรียนรู้จักวิธีแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
- 4.2.9 นักเรียนมีความสามารถในการดำเนินชีวิต
- 4.2.10 นักเรียนมีความรู้พื้นฐานสามารถประกอบอาชีพได้
- 4.2.11 นักเรียนปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนา
- 4.2.12 นักเรียนมีความเป็นประชาธิปไตย
- 4.2.13 นักเรียนปฏิบัติตามธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม
- 4.2.14 นักเรียนรู้คุณค่า ชื่นชม ถวายรักษาศิลปะและวัฒนธรรม
- 4.2.15 นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

4.3 สร้างแบบสอบถามเป็นแบบเติมคำ ซึ่งเป็นจำนวนนักเรียนลงในช่องว่าง

(แบบสอบถามอยู่ในภาคผนวก)

5. แบบบันทึกผลการเรียนของนักเรียน มีลักษณะดังนี้

แบบบันทึกผลการเรียน

วิชา.....ชั้น.....

ปีการศึกษา	ภาคเรียนที่	ชั้น	จำนวนนักเรียน	คะแนนเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบน มาตรฐาน

การเก็บรวบรวม ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลมี 5 ประเภท แต่ละประเภทเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถาม วัตถุประสงค์ของปัจจัย เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูที่สอนทุกคน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยผู้วิจัยจะส่งแบบสอบถามให้ตอบและส่งคืนมาภายในเวลา 1 สัปดาห์
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู เก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยบันทึกผลการสังเกตด้วยตัวเอง โดยจะสังเกตพฤติกรรมของครูทั้งในห้องเรียนขณะสอน และนอกห้องเรียนเดือนละ 1 ครั้ง แล้วนำมาสรุปลงในแบบสังเกตภาคเรียนละ 1 ครั้ง
3. แบบสอบถามพฤติกรรมของผู้บริหาร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้ครูเป็นผู้ตอบ จะเก็บข้อมูลปีละ 1 ครั้ง
4. แบบสอบถามพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้ครูเป็นผู้ตอบตามการรับรู้ของตนเอง เฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
5. แบบบันทึกผลการเรียนของนักเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยได้บันทึกมาจากแบบรายงานผลการสอบของโรงเรียน จะเก็บข้อมูลภาคเรียนละ 1 ครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละวัตถุประสงค์ของการวิจัยมีวิธีการดังนี้

1. ศึกษาปัญหาของปัจจัย จะวิเคราะห์หาคำร้อยละในแต่ละรายการ

2. ศึกษาพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู จะวิเคราะห์เป็นค่าร้อยละที่ปฏิบัติในแต่ละรายการ

3. ศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารตามการรับรู้ของครู จะวิเคราะห์เป็นความถี่เฉลี่ยที่ปฏิบัติในแต่ละรายการ

4. ศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนตามการรับรู้ของครู จะวิเคราะห์เป็นค่าร้อยละในแต่ละรายการ

5. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเกณฑ์ จะวิเคราะห์โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) กับเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นคือ 70% ซึ่งคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนแต่ละวิชาหาได้จากคะแนนรวมปลายภาคแต่ละภาคจากคะแนนเต็ม 100 ทุกวิชาเหมือนกัน สถิติที่จะหาคำนี้ดังนี้

$$\bar{X} = \sum X_i / N$$

$$S.D = \frac{N \sum X_i^2 - (\sum X_i)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

X_i = คะแนนของนักเรียนแต่ละคน

N = จำนวนนักเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเสนอเรียงตามลำดับของจุดมุ่งหมายของการประเมินผล โดยจะเสนอผล 2 ปีการศึกษาคือ ปีการศึกษา.....และ..... ดังนี้

1. เสนอผลการศึกษาค้นคว้าของปัจจัยในการจัดการเรียนการสอน จะเสนอเป็นตาราง ๆ ละ 1 วิชา ในปีการศึกษา.....และ..... ปีการศึกษาละ 2 ภาคเรียน โดยเสนอแบบรวมไม่แยกชั้นเรียนมี 6 ตาราง ดังนี้

ตาราง 1 ลำร้อยละของรายการปัจจัยทั้ง 2 ภาคเรียนของปีการศึกษา.....
และ..... วิชาภาษาไทย

รายการของปัจจัย	ร้อยละ			
	ปีการศึกษา.....		ปีการศึกษา.....	
	ภาค 1	ภาค 2	ภาค 1	ภาค 2
1. ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์				
มากเพียงพอ	100	100	100	100
ยังไม่เพียงพอ	-			
2. ความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์				
เหมาะสม	100	100	100	100
ไม่เหมาะสม	-			
3. สภาพการณ์ของวัสดุอุปกรณ์				
ใช้การได้ดีทั้งหมด	75	75	100	100
ใช้การได้ดีมากกว่าครึ่ง	25	25		
ใช้การได้น้อยกว่าครึ่ง	-			
4. ความเพียงพอของเอกสาร				
เหมาะสม	75	75	100	100
ไม่เหมาะสม	-			

รายการของปัจจัย	ร้อยละ			
	ปีการศึกษา.....		ปีการศึกษา.....	
	ภาค 1	ภาค 2	ภาค 1	ภาค 2
5. ความเหมาะสมของเอกสาร				
เหมาะสม	75	75	100	00
ไม่เหมาะสม	25	25	-	-
6. สภาพการณ์ของเอกสาร				
อยู่ในสภาพดีทั้งหมด	75	75	00	100
อยู่ในสภาพดีมากกว่าครึ่ง	25	25	-	-
อยู่ในสภาพดีน้อยกว่าครึ่ง	-	-	-	-

จากตาราง จะเห็นว่าวัสดุอุปกรณ์และเอกสารการสอนต่าง ๆ ของวิชาภาษาไทย
ไม่มีปัญหา เพราะมีมากเพียงพอ มีความเหมาะสมและอยู่ในสภาพการณ์ที่ใช้ได้ดี

(ยังมีตารางอื่น ๆ อีกหลายตารางที่เสนอให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการประเมินผล)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินผลเรื่องนี้เป็นการประเมินผลโครงการซึ่งเป็นโครงการพิเศษภายในโรงเรียนของโรงเรียน..... มีครูทั้งหมดคน และนักเรียนทั้งหมดประมาณ.....คน สำหรับใช้ในการประเมินผลครั้งนี้ จุดมุ่งหมายของการประเมินโครงการก็เพื่อจะหาข้อมูลมาใช้ประกอบการตัดสินใจในการปรับปรุงการดำเนินงานและเพื่อทราบความสำเร็จของโครงการ โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาของปัจจัยในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารตามการรับรู้ของครูเกี่ยวกับการดำเนินงาน

ตามโครงการพิเศษภายในโรงเรียน

4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนตามการรับรู้ของครูผู้สอน
5. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ของนักเรียน

กับเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น

สรุปผลการประเมิน

1. ปัญหาของปัจจัยในการจัดการเรียนการสอนเกือบทุกวิชาไม่มีปัญหา คือ วัสดุอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ มีจำนวนมากเพียงพอ มีความเหมาะสม และยังใช้การได้ดีทั้งหมด เอกสารการสอนต่าง ๆ ก็มีจำนวนมากเพียงพอ มีความเหมาะสม และยังใช้การได้ดีทั้งสิ้น เช่นเดียวกัน นอกจากวิชาภาษาอังกฤษจะมีปัญหาอยู่บ้างในแง่ของจำนวนวัสดุอุปกรณ์ และเอกสารไม่ค่อยเพียงพอ และไม่ค่อยจะเหมาะสม

2. พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูทางด้านต่าง ๆ ได้แก่ การเตรียมการสอน สอนตามแผนการสอนหรือคู่มือครู สอนซ่อมเสริม การกวดขัน และติดตามนักเรียนให้มาเรียนสม่ำเสมอ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดประสงค์การจัดบรรยากาศในห้องเรียน เอื้อต่อการเรียนการสอน การใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การจัดแฟ้มข้อมูลนักเรียน และการมีแผนการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอน จะพบว่าในภาคเรียนแรกของการศึกษา..... ครูจะปฏิบัติกันบางครั้ง ขาดคราว ไม่ปฏิบัติกันเป็นประจำ แต่พอขึ้นภาคเรียนที่ 2 และในปีการศึกษา..... จะพบว่าครูปฏิบัติกันมากขึ้นกว่าเดิมในทุกรายการพฤติกรรม